

FRA pressiteade

Viin, 6. juuni 2019

Kasvav ebavõrdsus ja ahistamine ning põhiõiguste ebapiisavaks osutuv kaitse

FRA 2019. aasta põhiõiguste aruandes leitakse, et ELis ähvardab paljusid kõrvalejäämine, kuna kasvav sallimatus ja sagedasemad rünnakud inimeste põhiõiguste vastu kahjustavad jätkuvalt seni saavutatud olulisi edusamme.

„Kogu ELis annab ebavõrdsuse, ahistamise ja eelarvamuste jätkuv kasv märku põhiõigustega seotud ohtudest,“ ütleb FRA direktor [Michael O’Flaherty](#). „Meil on vaja jõuliselt reageerida, et näidata, kuidas õigused meile kõigile kasu toovad ja pakuvad lahendust ebavõrdsusele, mis ei lase meil saavutada ausat ja õiglast ühiskonda, kus on tagatud kõigi heaolu.“

Selle aasta [põhiõiguste aruanne](#) kajastab inimõiguste kaitse arengut ja kitsaskohti Euroopa Liidus eelmisel aastal. Märkimisväärsed teetähised olid ÜRO puuetega inimeste konventsiooni ratifitseerimine 2018. aastaks kõikide ELi liikmesriikide poolt ning ELi esialgne kokkulepe kavandatava Euroopa juurdepääsetavuse akti kohta. Kestliku arengu tegevuskavas 2030 ja selle 17 kestliku arengu eesmärgis esitatakse üldine kava parema maailma saavutamiseks, kus valitsevad võrdsus, õiglus ja rahu. Ent edu saavutamiseks peavad need hõlmama inimõigusi, nagu on märgitud aruande [põhiteemade jaotises](#).

Muud kesksed küsimused, mida käsitletakse, on muu hulgas järgmised.

- Rassiline diskrimineerimine ja ahistamine on Euroopa Liidus endiselt tavaline. Seda tunnistades võtsid ELi institutsioonid meetmeid, et võidelda antisemitismi ja Aafrika päritolu eurooplaste vastu suunatud rassismiga. Inimestele saavad ELis nahavärvi, usutunnistuse või rahvuse tõttu jätkuvalt osaks laialdane **ahistamine, diskrimineerimine**, kinnistunud eelarvamused ja **diskrimineeriv etniline profileerimine**, nagu näitavad FRA uuringud. Ahistamist kogeb näiteks [üks viiest mustanahalisest inimesest](#) ja ligikaudu [kolm kümnest juudist](#). Kõik ELi liikmesriigid peaksid seetõttu koostama riiklikud tegevuskavad rassismi ja rassilise diskrimineerimise vastu võitlemiseks. Nad peaksid ka võtma rangema seisukoha vihakuritegude ja vihakõne suhtes väidetavate intsidentide tõhusa registreerimise, uurimise, nende eest süüdistuste esitamise ja nende kohtuliku arutamise teel.
- Pagulaste integreerimises on mitmesugustele takistustele vaatamata tehtud edusamme. Ligikaudu neli kümnest eurooplasest peavad **rännet** siiski probleemiks ja peaaegu pooled ülehindavad ebaseadusliku rände ulatust. Samuti väidetakse endiselt, et rändajaid, sealhulgas lapsi, saadetakse mõnikord vägivaldselt tagasi üle ELi välispiiri ning et politsei väärkohtleb neid. See rõhutab kiireloomulist vajadust liikmesriikide viivitamatu tegevuse järele, et peatada väärkohtlemine ja tagada, et varjupaiga- ja tagasisaatmise menetlustes austatakse ELi varjupaigaõigust ja inimeste inimõigusi.
- Laste vaesuse määr ELis paranes veidi, kuid endiselt on üks laps neljast [vaesuse ohus](#). See tähendab, et ühes maailma rikkaimatest piirkondadest on lapsi, kes lähevad magama tühja kõhuga ja elavad halbades tingimustes, mistõttu kannatavad nende tervis ja haridus. Välismaalastest vanematega laste korral on see näitaja neli kümnest. Jätkub rahvusvahemuste hulka kuuluvate laste marginaliseerimine. Näiteks 15% [roma lastest kogeivad segregatsiooni seoses haridusega](#). EL ja liikmesriigid peaksid seetõttu eraldama sihtotstarbelist rahastust laste vaesuse vähendamise meetmeteks. Nad peaksid ka suurendama jõupingutusi vähemustesse kuuluvate laste diskrimineerimisega tegelemiseks, et hoogustada nende sotsiaalset kaasamist ja integreerimist.

Aruandes tehakse kokkuvõtte peamistest inimõigustega seotud suundumustest ELis 2018. aastal ning analüüsitakse neid. Tehakse [ettepanekuid meetmeteks](#) järgmistel teemadel: Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja selle rakendamine liikmesriikides; võrdsus ja mittediskrimineerimine; rassism, ksenofoobia ja seonduv sallimatus; romade integreerimine; varjupaigad, piirid ja ränne; infoühiskond, privaatsus ja andmekaitse; lapse õigused; õiguskaitse kättesaadavus; ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamine.

Lisateave: media@fra.europa.eu / Tel: +43 1 580 30 642